

DECIZIE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Dumitru Visternicean, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe acțiuni împotriva lui Anatolie Popa, Tatiane Popa și Cristinei Sîrbu cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă prin deposedarea bunului imobil și evacuarea din bunul imobil,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituit apelul declarat de către Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La data de 01 aprilie 2016, BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Popa, Tatiane Popa și Cristinei Sîrbu cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă prin deposedarea bunului imobil și evacuarea din bunul imobil.

În motivarea acțiunii reclamanta indică că, în anii 2012-2013, pârâta Cristina Sîrbu a semnat cu BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA contractul de credit nr. 4426 din 27 aprilie 2012, prin care banca i-a acordat un credit în mărime de 600000 lei, cu scopul finisării construcției casei de locuit, pe un termen de 90 luni și contractul de credit nr. 5113 din 15 martie 2013, prin care banca a acordat un credit în mărime de 50 000 lei, cu scopul finisării construcției casei de locuit, pe un termen de 84 luni.

Susține că rambursarea oportună a plăților conform contractelor de credit nr. 4426 din 27 aprilie 2012 și nr. 5113 din 15 martie 2013 a fost asigurate cu bunul imobil, teren pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 0,045 ha, situat în mun. Chișinău, XXXXX, (fosta str. XXXXX 3/2), conform contractului de ipotecă autentificat notarial la data de 27 aprilie 2012 și înregistrat în Registrul Actelor Notariale cu nr. 887 (modificat și completat ulterior prin acord adițional) ce aparține cu drept de proprietate Tatiane Popa și lui Anatolie Popa.

Afirmă reclamanta că potrivit prevederilor contractelor de credit pârâții s-au obligat să ramburseze creditele lunar, în conformitate cu graficele de rambursare anexate la contracte.

În detrimentul obligațiilor asumate pârâții au admis restanțe la achitarea plăților, astfel formându-se o datorie, potrivit situației la 28 martie 2016, în mărime de 462814.55 lei.

Notează că în vederea soluționării pe cale extrajudiciară, în adresa pârâților la data de 22 iunie 2015, a fost expediată o notificare cu nr. 04/2-5 în temeiul art. 31 din Legea cu privire la ipotecă nr. 142-XVI din 26 iunie 2008 prin care au fost atenționați că în termen de 15 zile calendaristice să restituie integral datoria la credit sau transmiterea benevolă în posesie băncii a bunurilor ipotecate în scopul acoperirii datoriei. Notificarea privind onorarea obligațiilor contractuale nu a fost recepționată de către pârâți din motive necunoscute.

Afirmă că, conducându-se dede normele legale a înregistrat la OCT Chișinău preavizul cu nr. 04/2-2 din 16 octombrie 2015, acordând părților un termen de 20 zile pentru executarea benevolă a cerințelor reclamantului.

Susține că au fost respectate măsurile prealabile a exercitării dreptului de gaj prevăzute la art. 488 Cod civil, art. 67 din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001 și art. 31 din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 8 alin. (2) lit. a), 513, 1156 Cod civil, art. 488 alin. (2), art. 490 alin. (4) din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, art. 30 alin. (2) lit. b), 31, 36 alin. (1) din Legea cu privire la ipotecă nr. 142-XVI din 26 iunie 2008, 174 CPC.

Solicită deposedarea silită a Tatiane Popa și Anatolie Popa cu transmiterea în posesie și administrare BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a bunului imobil, teren pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 0,045 ha, situat în mun. Chișinău, str. Arborilor, pentru comercializarea de sinestătător în vederea stingerii datoriilor conform contractelor de credit, evacuarea pârâților din bunul imobil și a tuturor persoanelor aflate în acesta și a bunurilor acestora care nu fac parte a contractului de ipotecă și încasarea în mod solidar din contul pârâților Cristina Sîrbu, Tatiana Popa și Anatolie Popa în beneficiul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a sumei de 2314,08 lei, cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 02 decembrie 2016 a fost admisă integral acțiunea și dispusă transmiterea silită de la Tatiana Popa și Anatolie Popa în posesiunea și administrarea BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA bunul imobil, terenul pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața totală de 0,045 ha, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX (str. XXXXX 3/2) pentru comercializarea în vederea stingerii datoriilor conform contractului credit nr.4426 din 27 aprilie 2012 și a contractului de credit nr. 5113 din 15 martie 2013, cu evacuarea Tatiane Popa, lui Anatolie Popa și Cristinei Popa, și a tuturor persoanelor și a bunurilor din bunul imobil ipotecat.

A fost încasat din contul lui Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu în mod solidar în beneficiul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA suma de 2314,08 lei, cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și suma de 330 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 2 644,08 lei.

La data de 15 martie 2017, Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de

declararea a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de către Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu, ca fiind depus în afara termenului legal.

La data de 13 octombrie 2017, Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate ca neântemeiate.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate a aplicat eronat normele de drept material și procedural, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, nu a aplicat legea care urma a fi aplicată.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017 a fost expediată în adresa părților, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f.d.123), însă la materialele dosarului lipsesc date când a fost recepționată de către recurenți. În circumstanțele relevate recursul declarat de către Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 03 ianuarie 2018, în adresa intimatei BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea instanței de apel.

Potrivit art. 9 al. (1) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 01 aprilie 2016, BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Popa, Tatiane Popa și Cristinei Sîrbu cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă prin deposedarea bunului imobil și evacuarea din bunul imobil.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 02 decembrie 2016 a fost admisă integral acțiunea și dispusă transmiterea silită de la Tataiana Popa și Anatolie

Popa în posesiunea și administrarea BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA bunul imobil, terenul pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața totală de 0,045 ha, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX (str. XXXXX, 3/2) pentru comercializarea în vederea stingerii datoriilor conform contractului credit nr.4426 din 27 aprilie 2012 și a contractului de credit nr. 5113 din 15 martie 2013, cu evacuarea Tatiane Popa, lui Anatolie Popa și Cristinei Popa, și a tuturor persoanelor și a bunurilor din bunul imobil ipotecat. A fost încasat din contul lui Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu în mod solidar în beneficiul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA suma de 2314,08 lei, cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și suma de 330 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 2 644,08 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 15 martie 2017, Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declararea a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de către Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu, ca fiind depus în afara termenului legal, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Data limită de depunere a apelului era 02 ianuarie 2017, însă cererea de apel a fost depusă abia la 15 martie 2017, adică peste termenul de 30 zile, prevăzut de art.362 alin.(1) CPC, cu solicitarea de repunere în termen, însă fără a anexa probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen.

Concomitent, art. 110 al Cod de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 116 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie depuse documentele respective etc).

Astfel, potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie cererea de apel dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, instanța de recurs constată, că odată cu depunerea cererii de apel Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu au solicitat repunerea în termen, însă nu au invocate careva motive iar la materialele dosarului nu sunt anexate probe, ce ar dovedi imposibilitatea acestora de a îndeplini actul de procedură în termen.

Or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Totodată, Colegiul reține că la materialele dosarului există probe ce demonstrează realizarea obligației instanței de fond privind citarea legală a participanților la proces pentru ședințele de judecată, au fost citați cu scrisori recomandate, dar avizele au fost restituite cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 55, 57), au fost expediate telegrame (f.d. 48, 59), dar care nu au fost înmânate deoarece apartamentul era închis, a fost efectuată înștiințarea prin aviz public (f.d.65, 69).

Potrivit pct. 82 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, în lipsa destinatarului, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

Pct. 101 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 prevede că trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora la oficiul poștal de destinație.

Iar pct. 102 din aceeași Hotărâre stipulează că trimiterile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații:

- 1) la expirarea termenelor de păstrare;
- 2) la cererea expeditorului;
- 3) destinatarul refuză să primească trimiterea;
- 4) destinatarul nu este la adresa indicată;
- 5) adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect;
- 6) adresa destinatarului indicată pe trimitere este ștearsă sau ruptă;
- 7) destinatarul este decedat.

În circumstanțele expuse, se atestă că părților Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu le-au fost lăsate de către oficiul poștal de la locul domiciliului acestora, avize de sosire pentru primirea trimiterii poștale în unitatea poștală, însă ultimii nu s-

au prezentat pentru a recepționa scrisoarea expediată și respectiv, aceasta a fost restituită expeditorului, la caz Judecătorei Centru, după expirarea termenului de păstrare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Cristina Sîrbu încheind la data de 27 aprilie 2012 contractul de credit nr. 4426 cu BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, iar Anatolie Popa și Tatiana Popa, întru asigurarea executării în termen și modul stabilit a obligațiilor contractuale au încheiat la data de 27 aprilie 2012 contractul de ipotecă indicând adresa de domiciliu mun. Chișinău, bd. D. Cantemir, 1, ap. 8 și știind că nu și-a onorat obligațiile de rambursare a datoriei față de bancă, urmau să depună diligența necesară și să se prezinte la oficiul poștal de la locul de domiciliu pentru primirea trimiterii poștale, or, înștiințările instanței de fond au fost expediate pe adresa indicată de către însuși pârâții-recurenți în contractele de credit - mun. Chișinău, bd. D. Cantemir, 1, ap. 8, adresă indicate și în buletinul de identitate.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa și faptul că recurenții, cunoscând despre obligațiile sale financiare față de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, nu a luat măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, în speță contestarea la timp a actului de dispoziție a instanței de apel.

În această ordine de idei, este cert că depunând cererea de apel la 15 martie 2017 împotriva hotărârii instanței de fond, pronunțate la 02 decembrie 2016, adică în afara termenului legal, recurenții au demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Potrivit art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă, că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Anatolie Popa, Tatiana Popa și Cristina Sîrbu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe acțiuni împotriva lui Anatolie Popa, Tatiane Popa și Cristinei Sîrbu cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă prin deposedarea bunului imobil și evacuarea din bunul imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Mariana Pitic